

ΠΟΣΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ;

Αναστάσιος Λεγάκις

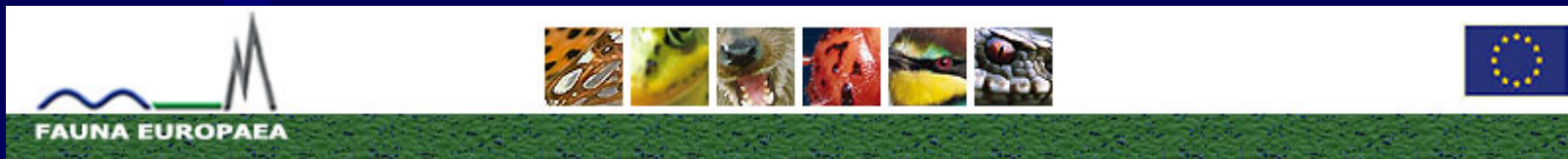
Ζωολογικό Μουσείο, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πανελλήνιο Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Οικολόγων & Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας,
Μυτιλήνη, 18-21.11.2004

Μέχρι σήμερα δεν γνωρίζουμε πόσα είδη ζώων υπάρχουν στην Ελλάδα

Παλαιότερες εκτιμήσεις πρότειναν αριθμούς που κυμαίνονταν από 20-30.000 έως 30-50.000 είδη

Πρόσφατα, το πρόγραμμα **Fauna Europaea** το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρ. Ένωση, κατέγραψε όλα, όσο ήταν δυνατό, τα μέχρι τώρα γνωστά είδη ζώων της ξηράς και των γλυκών νερών

Παράλληλα με τον κατάλογο ειδών, για κάθε είδος καταγράφηκαν και τα κράτη στα οποία έχει εντοπισθεί

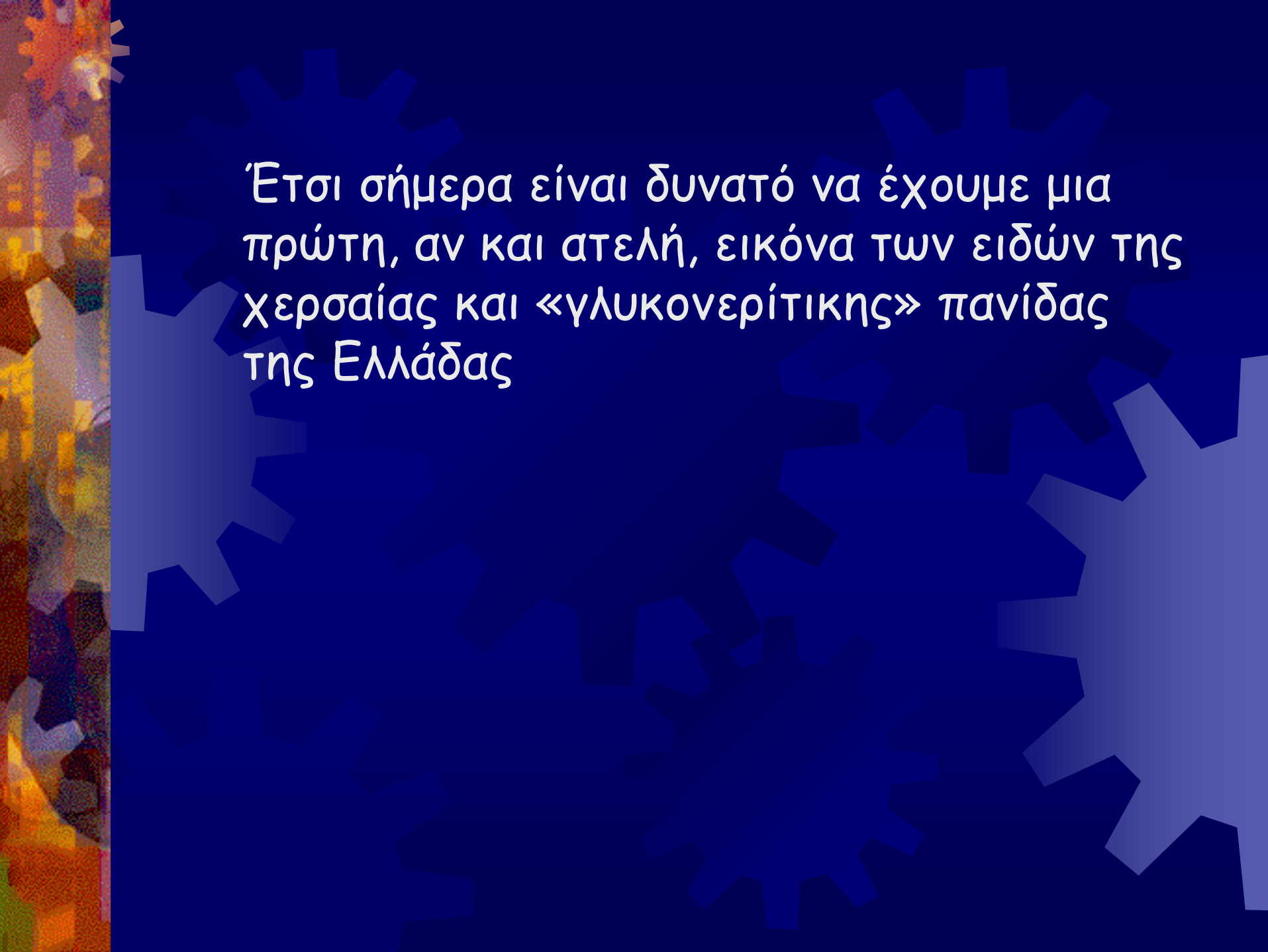

Ορισμένα κράτη χωρίστηκαν σε περιφέρειες

Η Ελλάδα π.χ. χωρίστηκε σε Ηπειρωτική Ελλάδα, Κυκλάδες, Κρήτη, Δωδεκάνησα και Νησιά Βορείου Αιγαίου

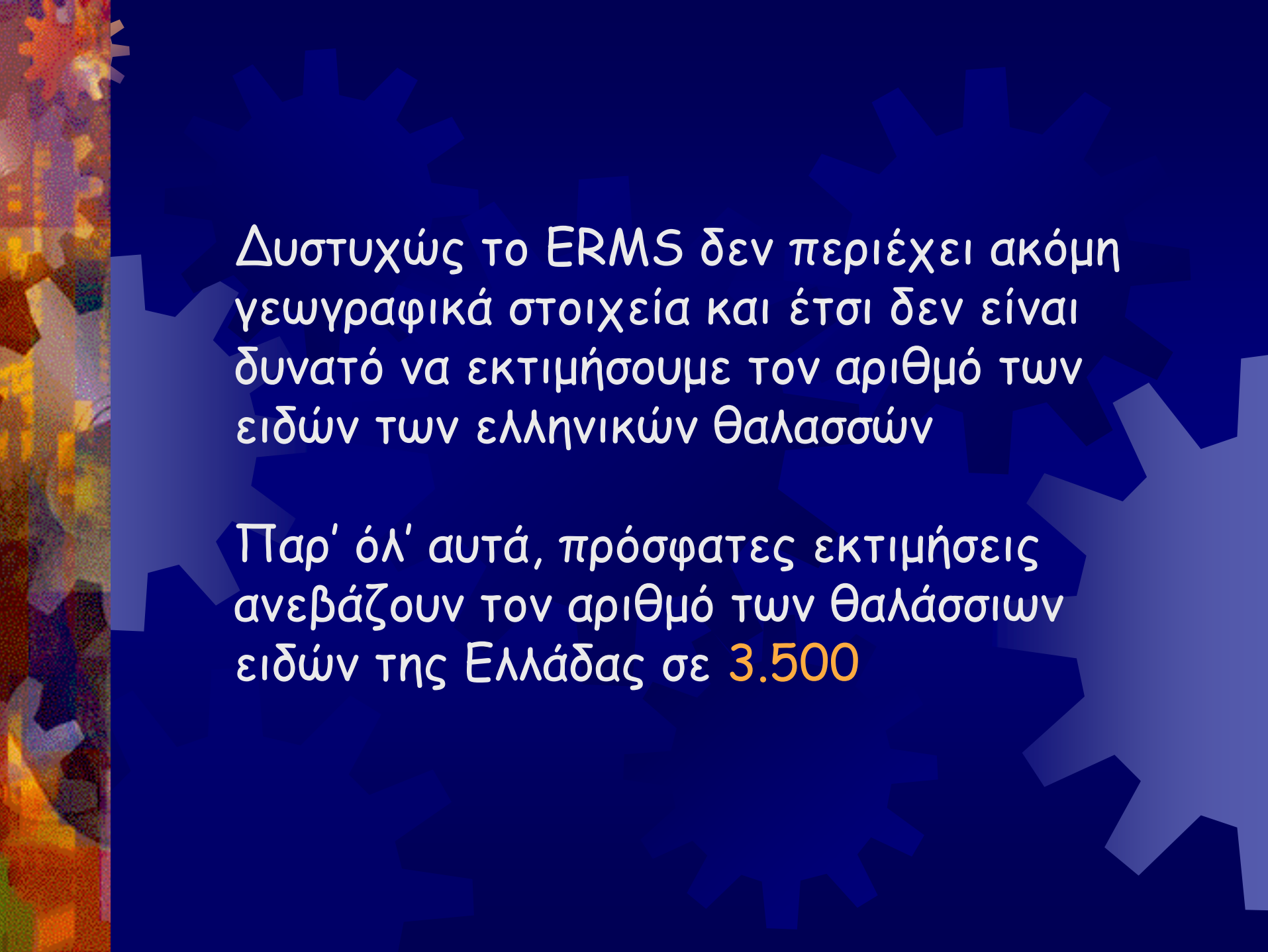

Έτσι σήμερα είναι δυνατό να έχουμε μια πρώτη, αν και ατελή, εικόνα των ειδών της χερσαίας και «γλυκονερίτικης» πανίδας της Ελλάδας

Παράλληλα, το 2000 ολοκληρώθηκε και το άλλο χρηματοδοτούμενο από την Ευρ. Ένωση πρόγραμμα, το **European Register of Marine Species (ERMS)**

Δυστυχώς το ERMS δεν περιέχει ακόμη γεωγραφικά στοιχεία και έτσι δεν είναι δυνατό να εκτιμήσουμε τον αριθμό των ειδών των ελληνικών θαλασσών

Παρ' όλ' αυτά, πρόσφατες εκτιμήσεις ανεβάζουν τον αριθμό των θαλάσσιων ειδών της Ελλάδας σε **3.500**

Η βάση δεδομένων την οποία έχει φτιάξει η
Fauna Europaea

www.faunaeur.org

περιλαμβάνει μέχρι στιγμής το 99% των
ειδών που έχουν καταγραφεί

Σύμφωνα με την Fauna Europaea έχουν
μέχρι στιγμής καταγραφεί από την Ελλάδα

23.130 είδη

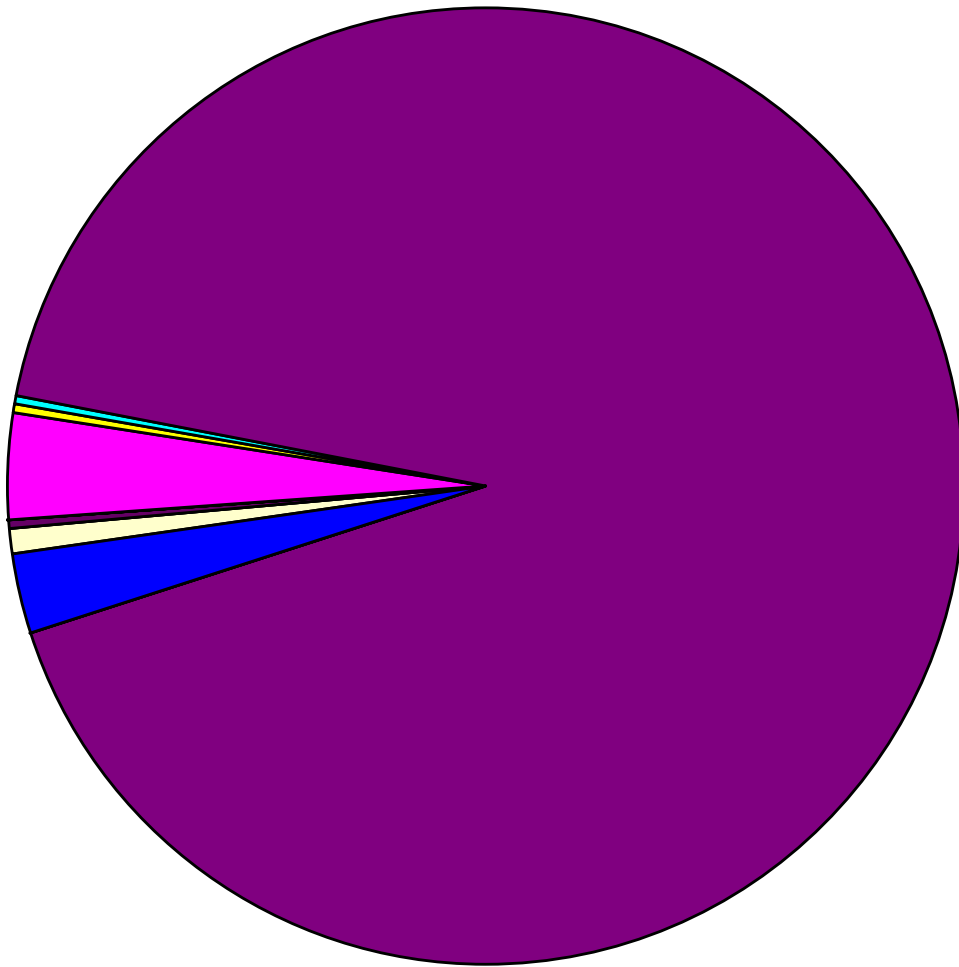
Σε ένα σύνολο για όλη την Ευρώπη

129.636 είδη

Ποσοστό **17,8%**

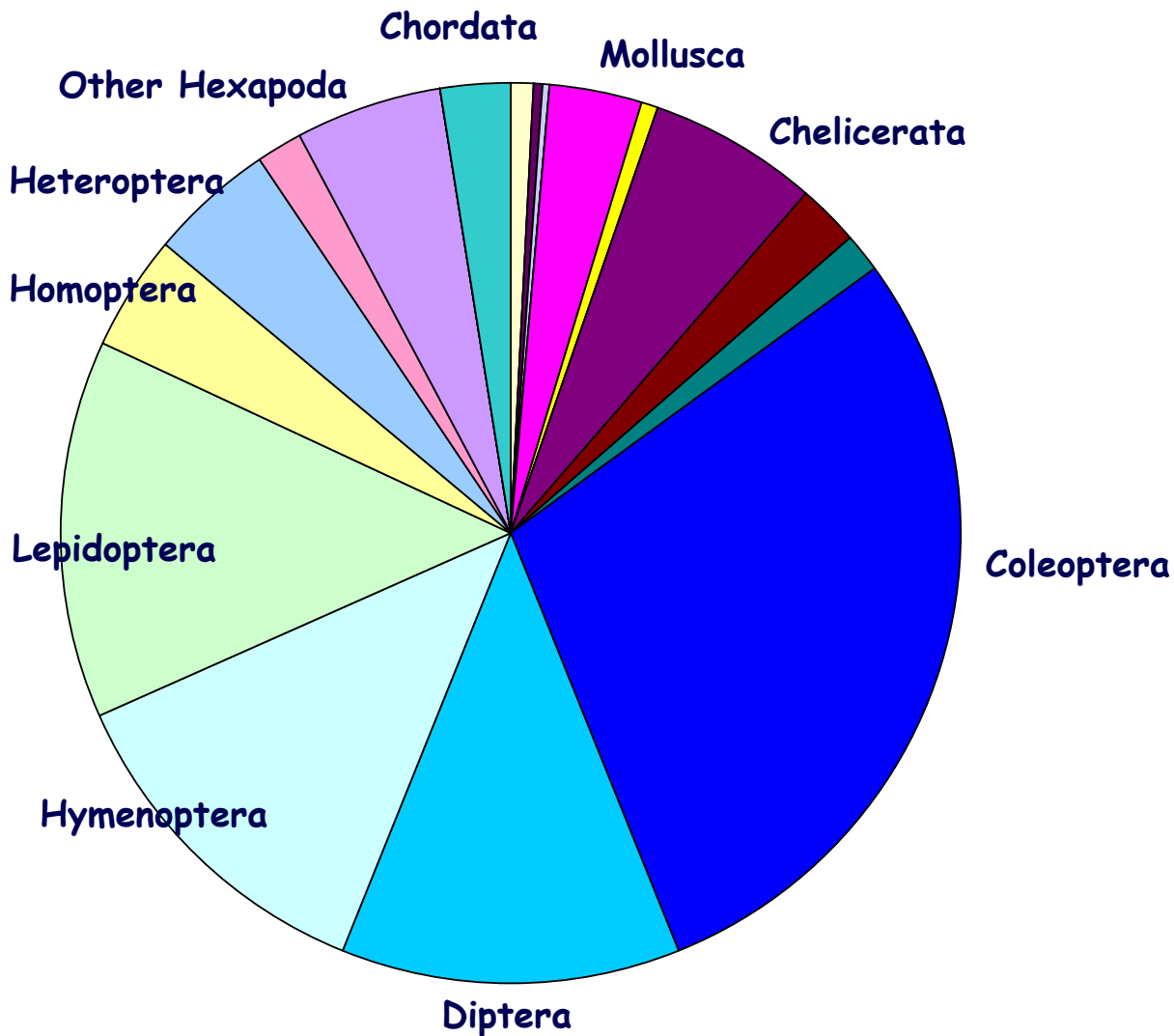

Ποιες ζωικές ομάδες απαρτίζουν αυτή
την πανίδα ;

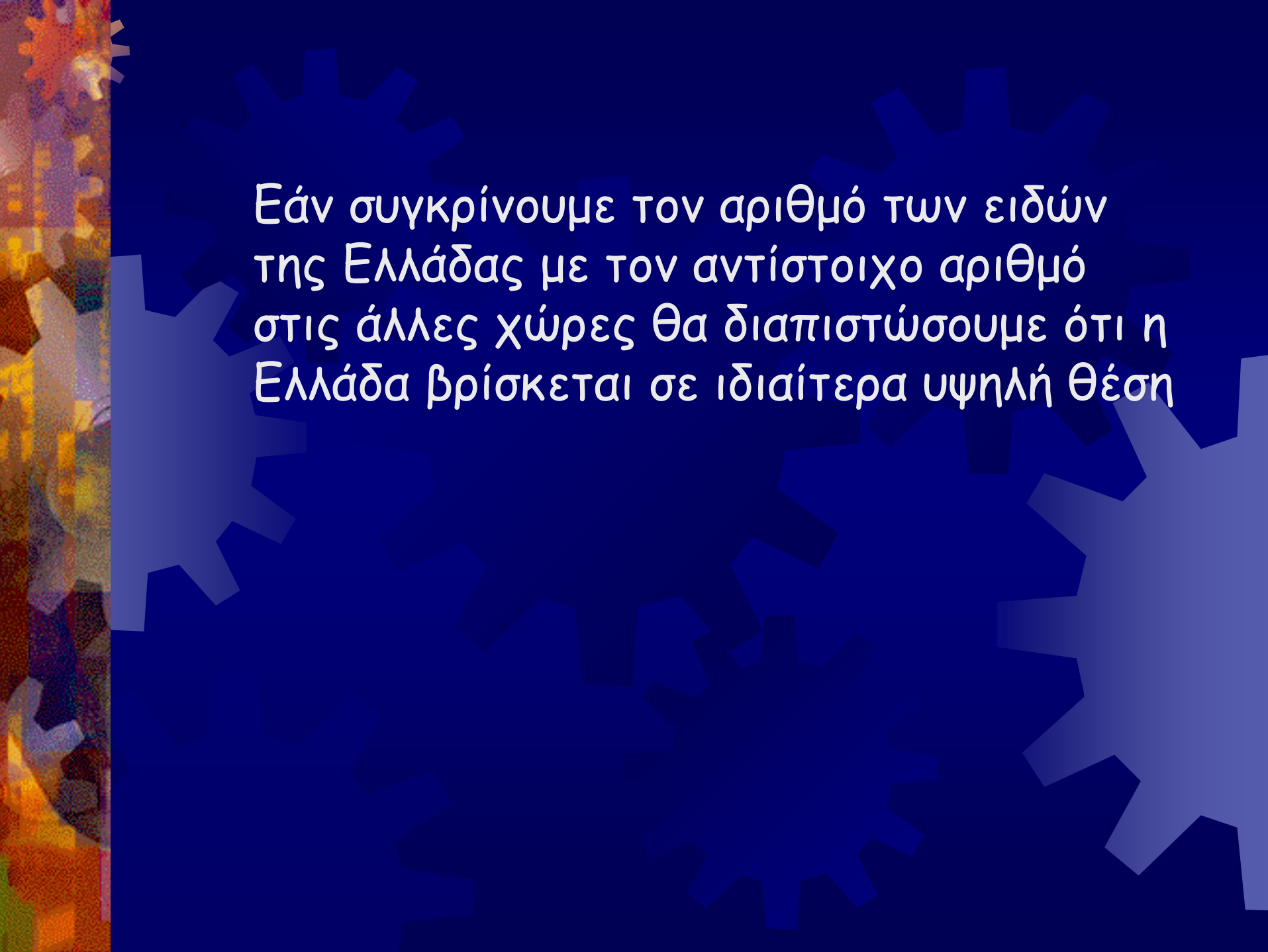

- Porifera
- Cnidaria
- Platyhelminthes
- Nemertea
- Nematoda*
- Nematomorpha
- Acanthocephala
- Rotifera
- Gastrotricha
- Mollusca
- Annelida
- Tardigrada
- Arthropoda
- Entoprocta
- Bryozoa
- Chordata

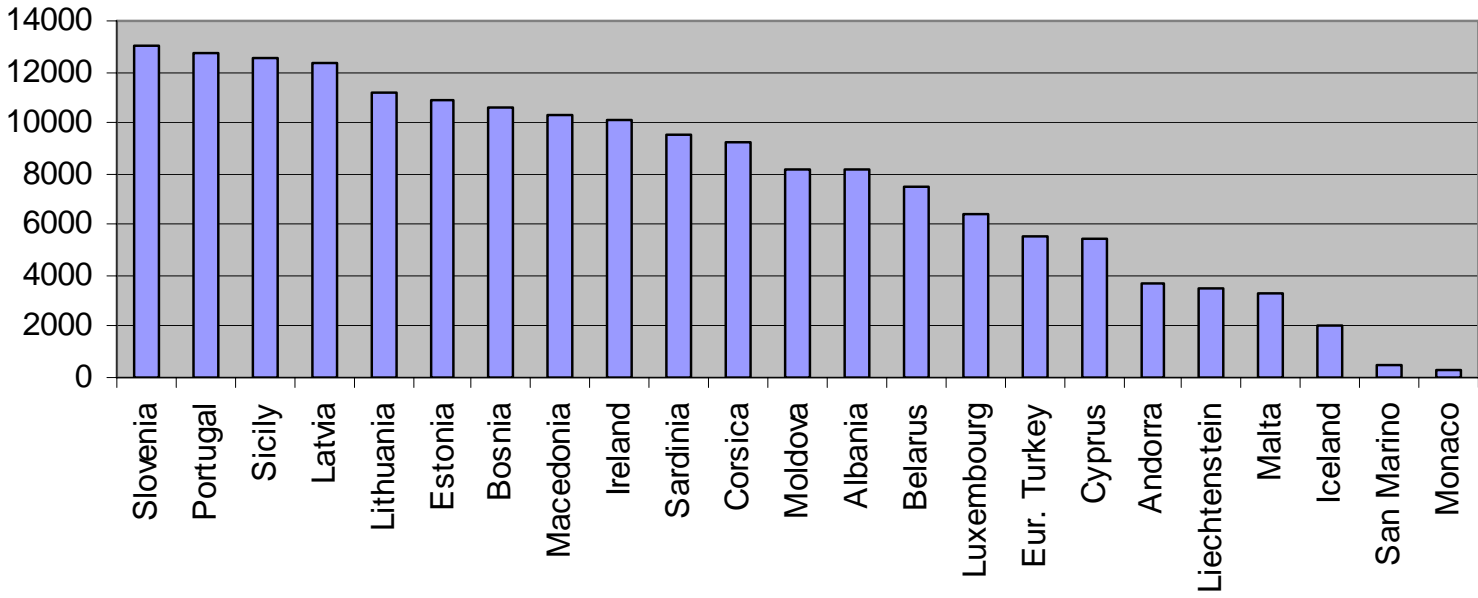
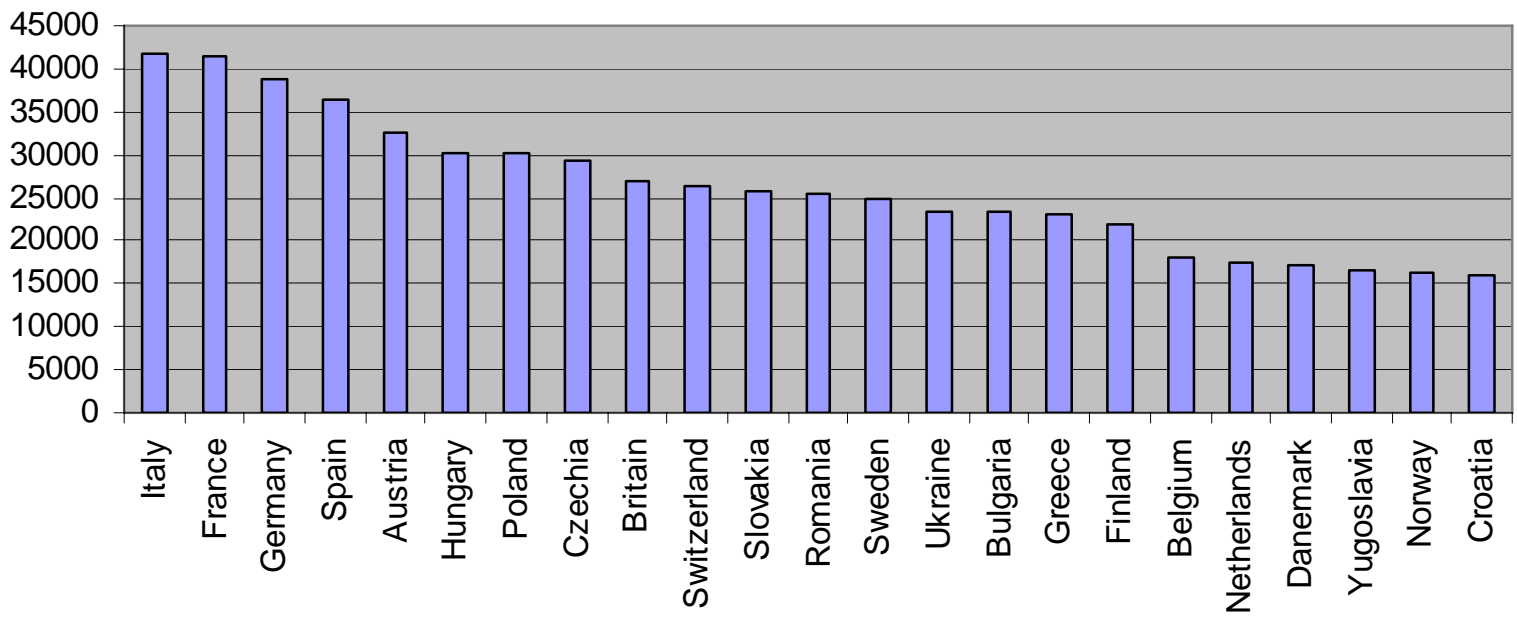

- Porifera
- Cnidaria
- Platyhelminthes
- Nemertea
- Nematoda*
- Nematomorpha
- Acanthocephala
- Rotifera
- Gastrotricha
- Mollusca
- Annelida
- Tardigrada
- Chelicerata
- Crustacea*
- Myriapoda
- Coleoptera*
- Diptera
- Hymenoptera
- Lepidoptera
- Hemiptera Homoptera*
- Hemiptera Heteroptera
- Orthoptera
- Other Hexapoda
- Entoprocta
- Bryozoa
- Chordata

Εάν συγκρίνουμε τον αριθμό των ειδών της Ελλάδας με τον αντίστοιχο αριθμό στις άλλες χώρες θα διαπιστώσουμε ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε ιδιαίτερα υψηλή θέση

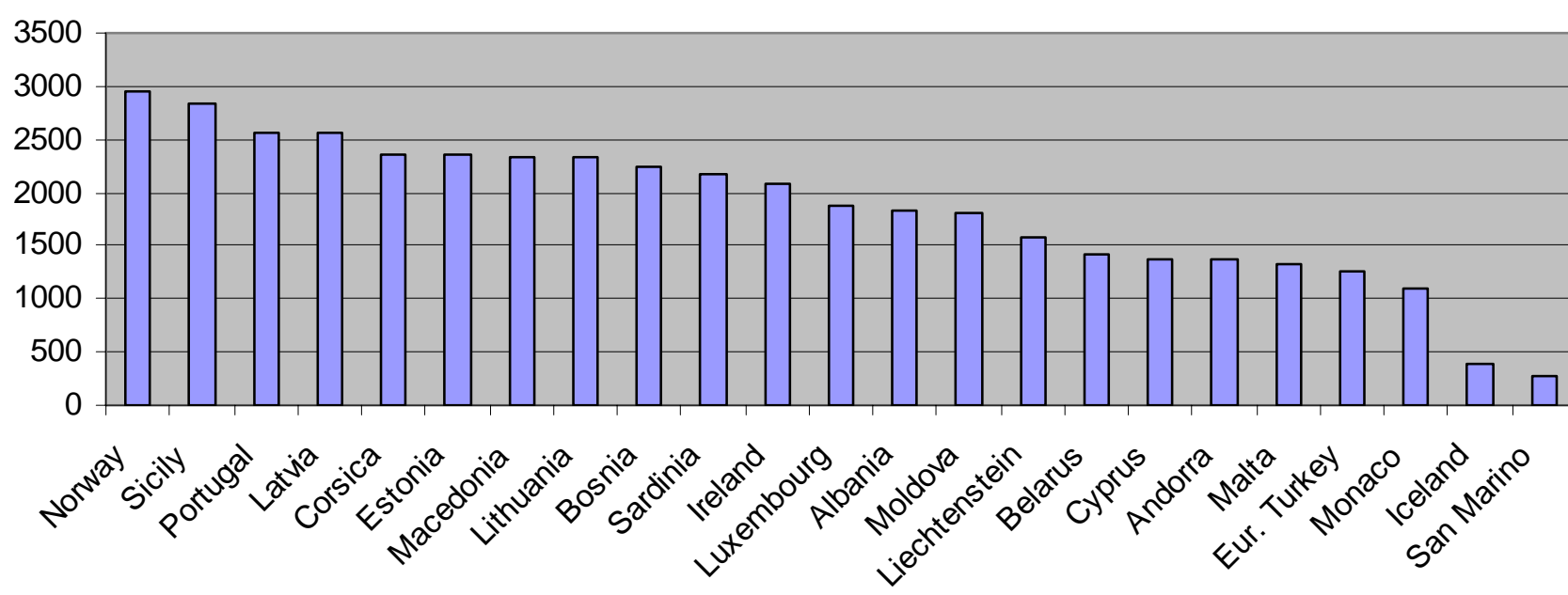
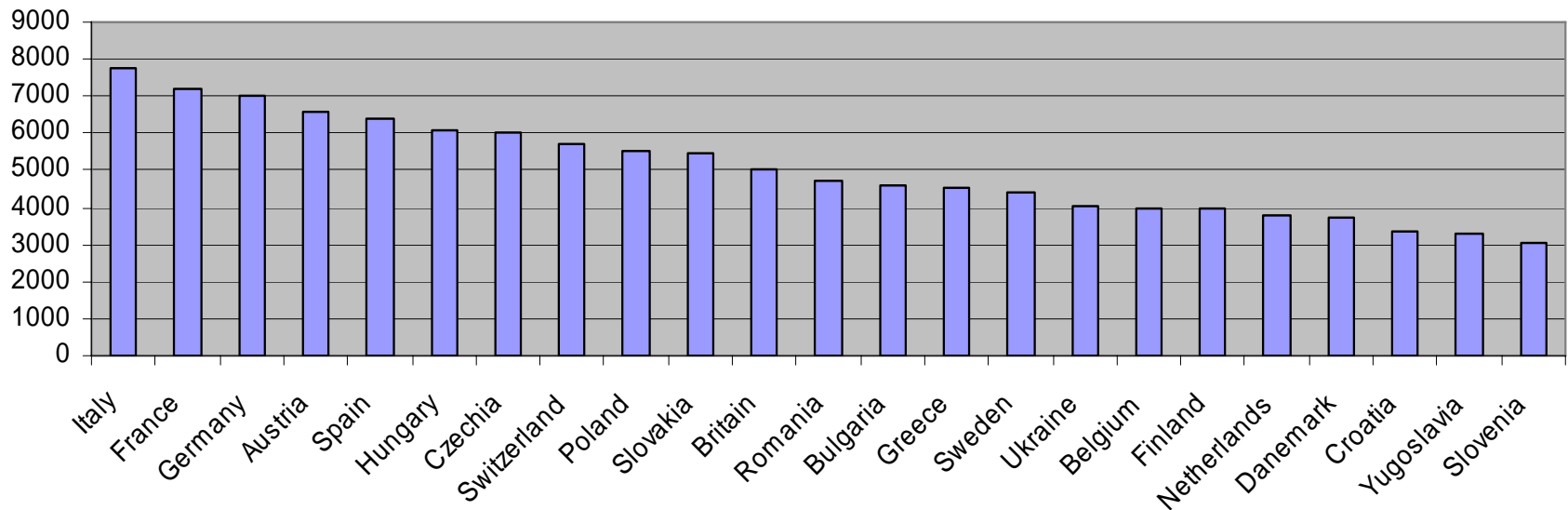

Αυτό φαίνεται πιο έντονα αν
χρησιμοποιήσουμε την παράμετρο

Αριθμός ειδών/ $\log$ έκτασης

Ομάδες με μεγάλο ποσοστό παρουσίας
στην Ελλάδα

Χερσαία Γαστερόποδα

Ερπετά

Ορθόπτερα

Ραφιδιόπτερα

Χερσ. Ισόποδα

Κολεόπτερα

Δικτυόπτερα

Τριχόπτερα

Αριθμός ειδών ανά 1000 km²

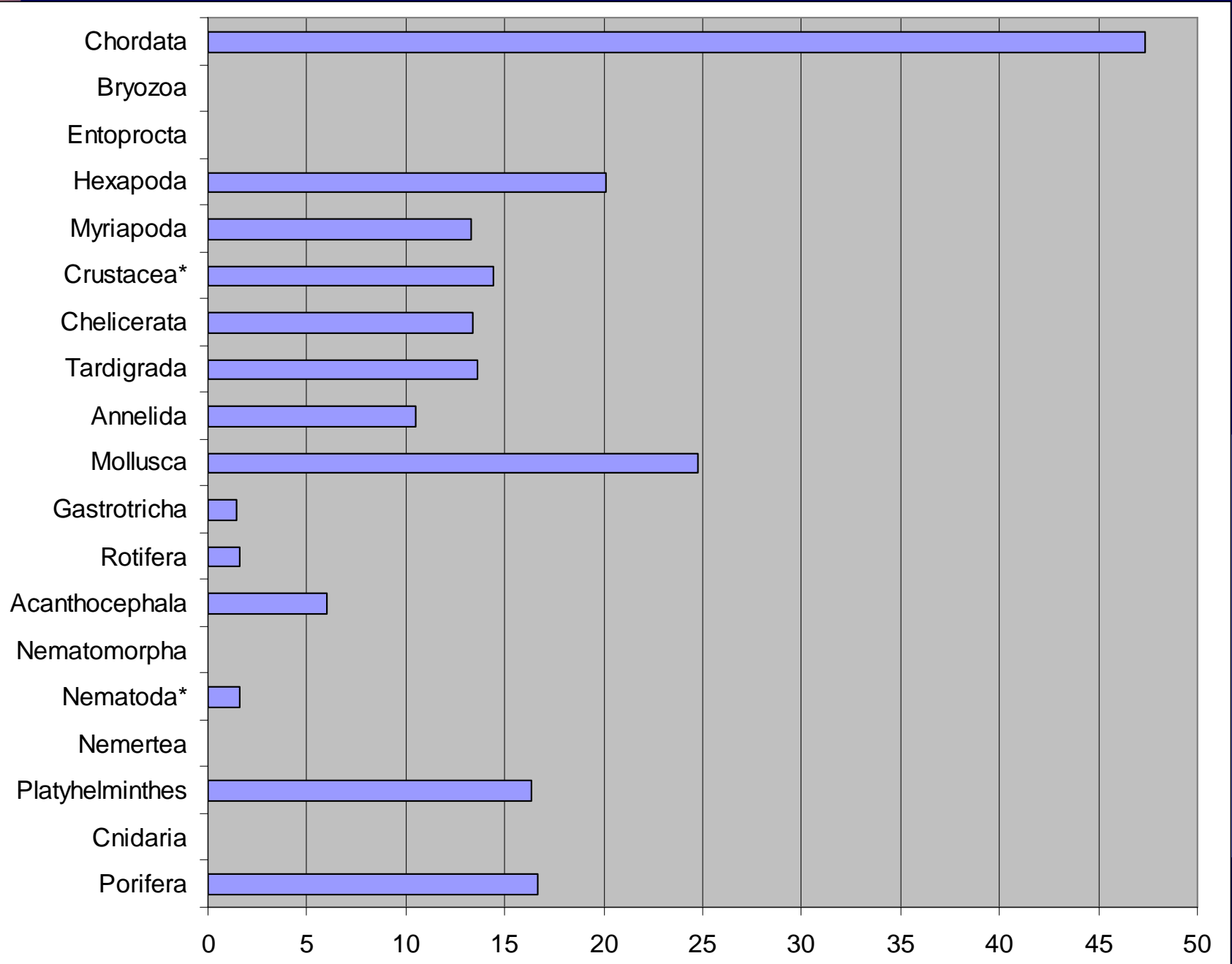
Coleoptera		Pulmonata		Orthoptera		Trichoptera	
Ιταλία	1832,8	Ελλάδα	149,0	Ελλάδα	67,6	Ιταλία	66,5
Γαλλία	1552,0	Ιταλία	77,6	Ισπανία	55,0	Ελβετία	65,2
Ισπανία	1440,3	Ισπανία	67,4	Ιταλία	48,5	Γαλλία	60,9
Ελλάδα	1309,5	Γαλλία	67,2	Βουλγαρία	39,2	Γερμανία	56,4
Σλοβακία	1176,6	Κροατία	65,2	Γιουγκοσλ.	38,1	Ελλάδα	56,2
Oniscidea		Reptilia		Dictyoptera		Raphidioptera	
Ιταλία	58,3	Ελλάδα	11,9	Ισπανία	12,3	Ελλάδα	6,6
Ελλάδα	48,2	Ισπανία	8,6	Σικελία	7,5	Ιταλία	3,3
Ρουμανία	41,3	Αλβανία	8,1	Ιταλία	7,1	Γαλλία	2,6
Γαλλία	33,3	Ιταλία	7,8	Ελλάδα	6,8	Ελβετία	2,6
Ισπανία	32,1	Πορτογαλία	7,3	Κροατία	6,1	Βουλγαρία	2,6

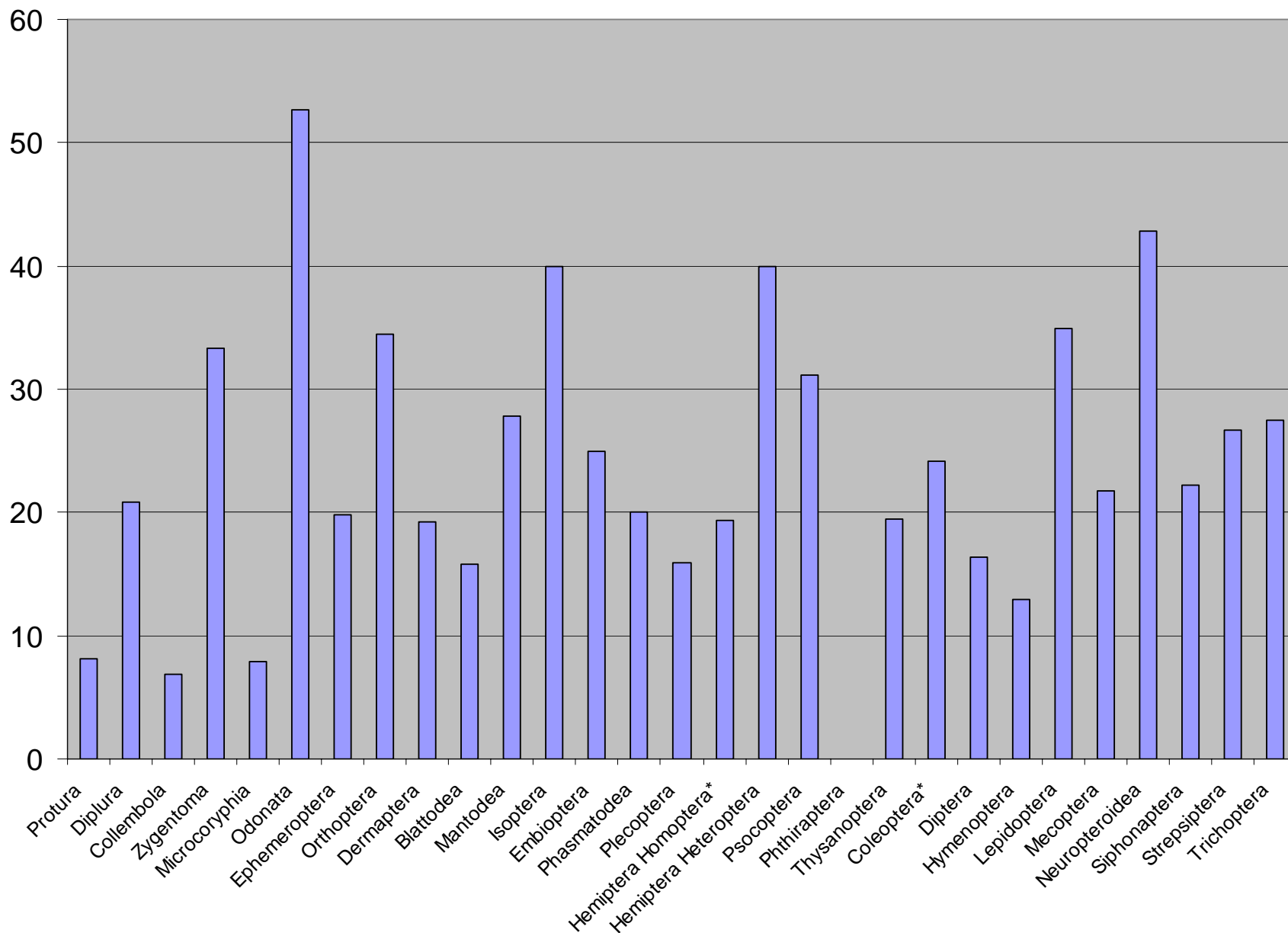

Πόσο καλά γνωρίζουμε την πανίδα μας ;

Ένας τρόπος να το εκτιμήσουμε είναι να συγκρίνουμε τα ποσοστά των ελληνικών ειδών κάθε ομάδας σε σχέση με το σύνολο της Ευρώπης

Τα ιστογράμματα μας δείχνουν ότι υπάρχουν ομάδες με υψηλό ποσοστό (30-50%) και ομάδες με χαμηλό ποσοστό (0-15%)

Τα χαμηλά ποσοστά μπορεί να οφείλονται σε δύο λόγους:

- Χαμηλή γνώση της ομάδας
- Πραγματικά λίγα είδη στην Ελλάδα

Χαμηλή γνώση

Νηματώδεις
Πλατυέλμινθες
Ακάρεια

Χαμηλοί αριθμοί

Διπλόποδα
Αμφίβια

Οι ομάδες με χαμηλή γνώση περιλαμβάνουν κυρίως:

Τα είδη των γλυκών νερών
Τα παράσιτα

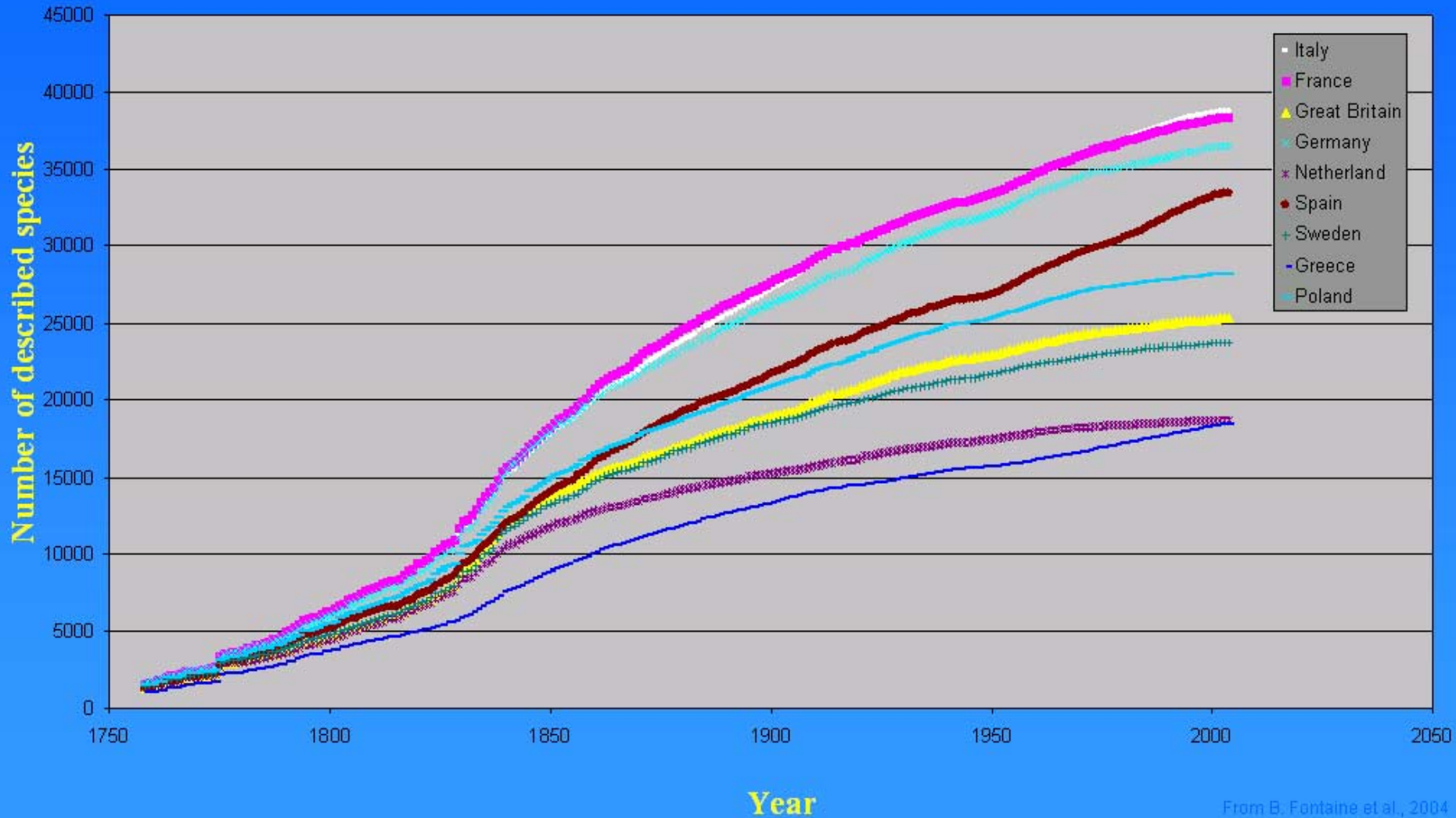
Από τα 16 φύλα με ποσοστό κάτω του 17%

Τα 13 περιλαμβάνουν είδη του γλυκού νερού
και τα 6 περιλαμβάνουν παράσιτα

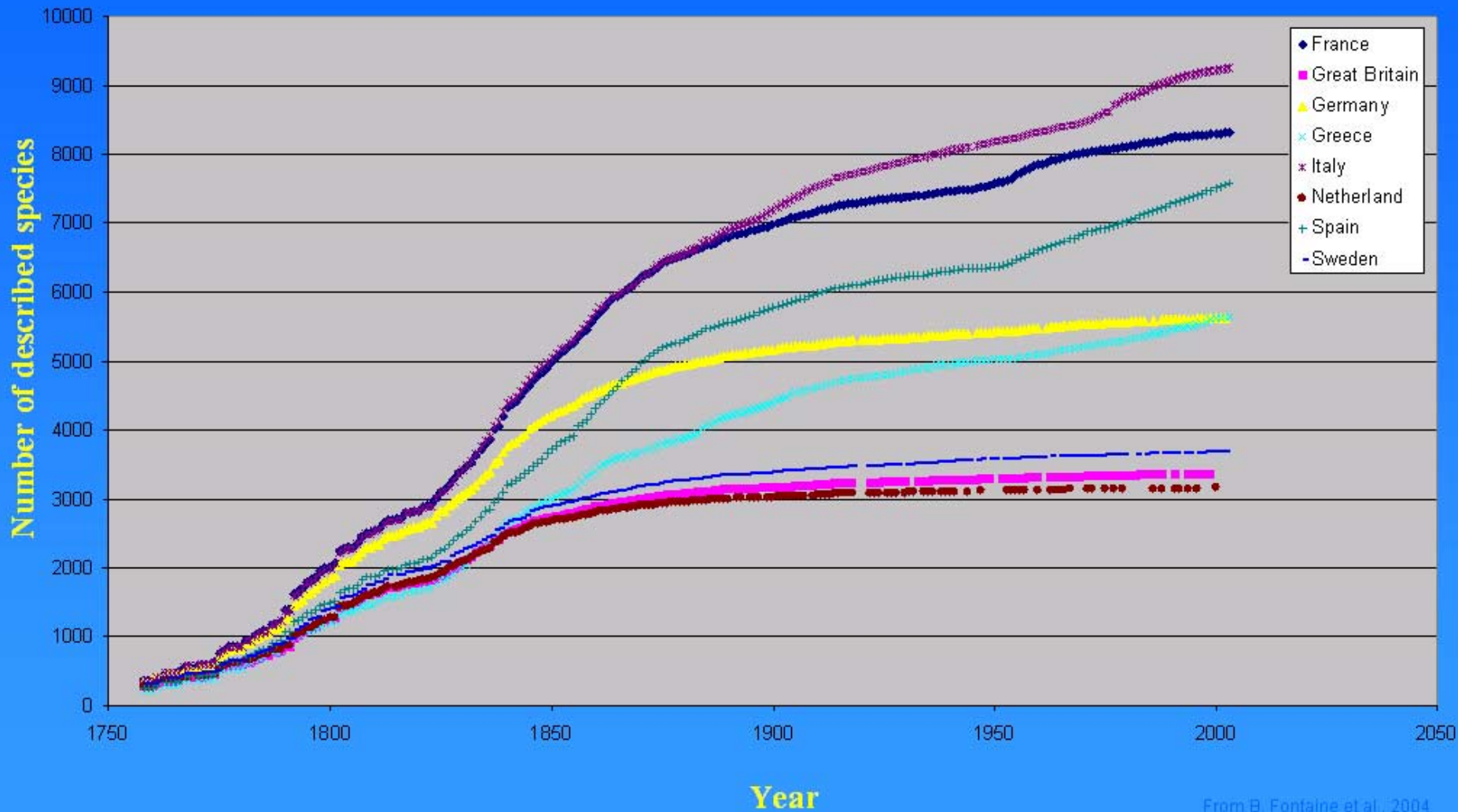
Τον Σεπτέμβριο του 2004 οι Philippe Bouchet και Benoit Fontaine έκαναν μια ανάλυση των δεδομένων της Fauna Europaea καταγράφοντας το έτος περιγραφής των ειδών της κάθε χώρας

Terrestrial and freshwater animal species from selected European countries

From B. Fontaine et al., 2004

Coleoptera species from selected European countries

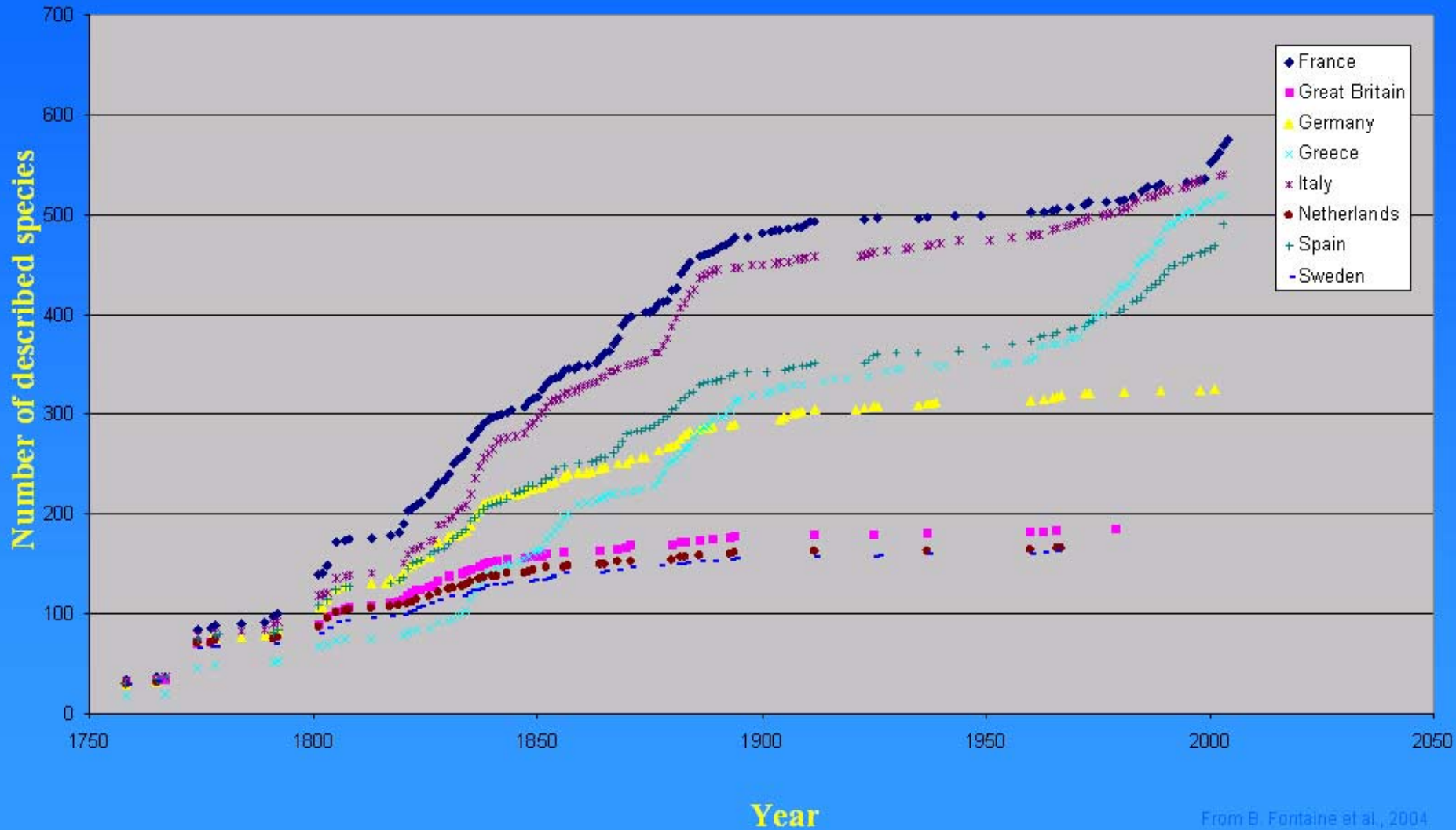

From B. Fontaine et al., 2004

Gastropoda species from selected European countries

From B. Fontaine et al., 2004

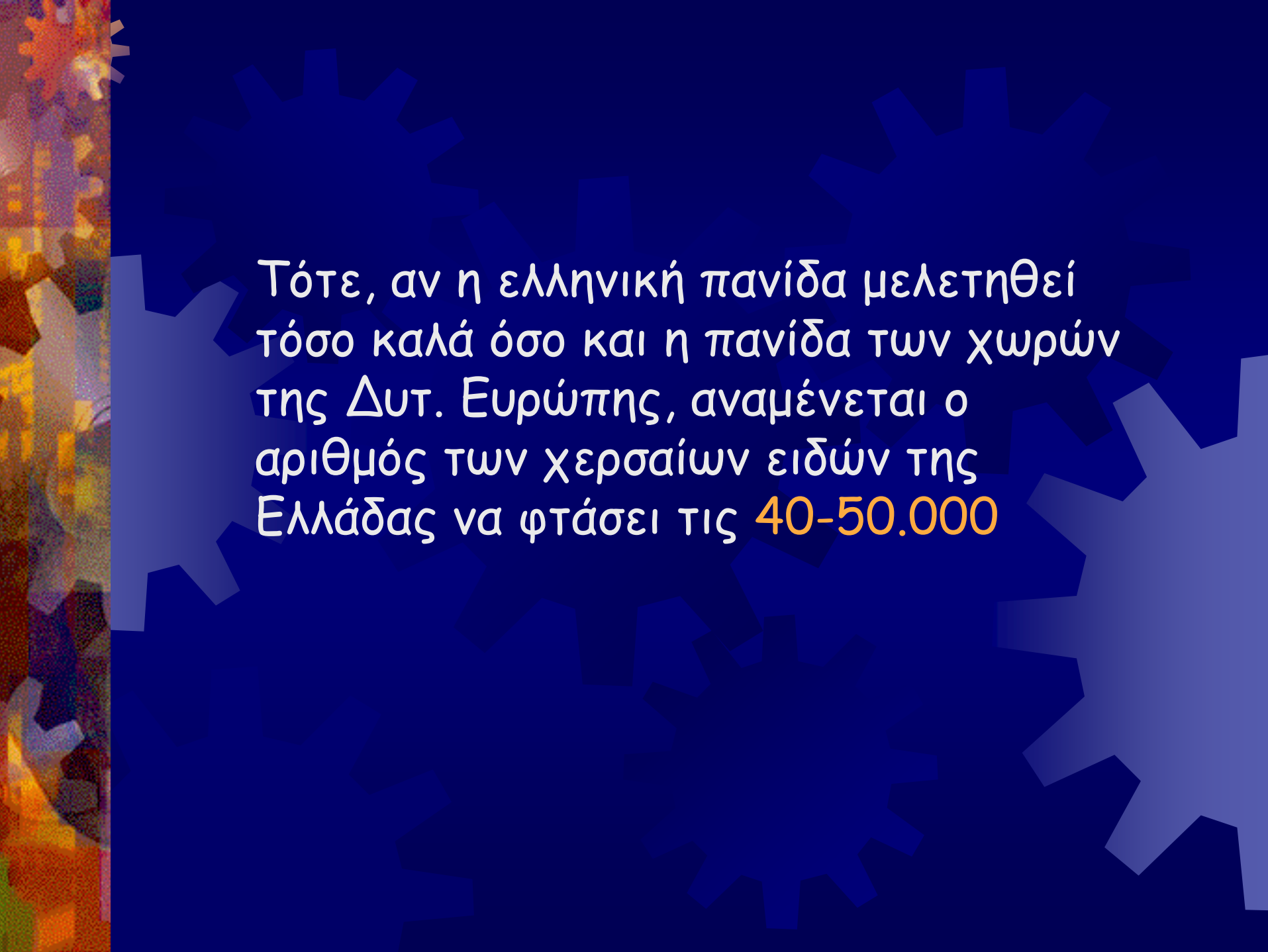

Αν υποθέσουμε ότι έχουν καταγραφεί στην
Ευρώπη 130.000 είδη

και δεχθούμε

ως χαμηλό ποσοστό για τα ελληνικά είδη το
30%

και ως υψηλό ποσοστό το 40%

Τότε, αν η ελληνική πανίδα μελετηθεί τόσο καλά όσο και η πανίδα των χωρών της Δυτ. Ευρώπης, αναμένεται ο αριθμός των χερσαίων ειδών της Ελλάδας να φτάσει τις **40-50.000**

The background is a dark blue gradient with several large, semi-transparent gear shapes scattered across it. On the left side, there is a vertical strip containing a collage of colorful gears in various sizes and colors, including orange, yellow, and brown.

Πόσα είδη μένει ακόμη να ανακαλυφθούν ;

